

unkraj mosta obilo vozov. Na te se nas po tri, štiri ali še več skobacá.

Jaz z dvema tovaršema zasedem voz krepkega čokastega Korošca, ki nas je s sirenskim nemškim glasom vabil. Potoma ga vprašam: „Ali tù zna vsakdo nemški?“ — „Skoro vsak“ — odgovori — „le Kranjci, ki tù nakupijo grunte, ne znajo.“ — „Tako!“ — nadaljujem — „kako li, da se vsak uči?“ — „To je zavoljo gosposke“ — odgovarja — „po kancelijah se spotajo vsakemu, ki ne zná nemški.“ Na to omolknem pa si mislim nekaj, česar si ne upam zapisati, ker mi državni pravdnik na misel pride.

Srečno dospemo do Št. Jakoba, kjer najdemo več častilcev Janežičevih iz različnih dežel, a vendar ne toliko, kolikor smo se jih nadjali v primeri s številom Ljubljancev in Kranjcev sploh. Srčen pozdrav med vsemi. — „Kako, da je vas Ljubljancev tako malo prišlo?“ — me nagovori nek gospod, ki je iz svojega kraja samec prišel — „kje so drugi ostali?“ — „Ne zamerite, gospod!“ — odgovarjam — „preštejte nas in potem imenujte mi kraj, kako deželo, od kodar bi jih bilo več ali vsaj toliko prišlo? Ali ni nas dve dobri tretjini izmed vseh gostov?“ Mož omolkne in se zgubi.

Tù se okrepčamo z dobro in ne drago jedjo in pijačo; po tem pa zapojó kaj lepo novi Hilzerjevi zvonovi, v Des-dur krasno vbrani, in nas vabijo k sv. maši. Šentjakovski fantje pokajo z možnarji, ženstvo ob cerkvi zbrano pa radovedno gleda prihajajoče goste, posebno Sokole. Z griča, na katerem stoji cerkev sv. Jakoba, se vidi vsa krasna Rožna dolina in goré, ki mejé Kranjsko in Koroško.

Po maši se napotimo čez globoko grapo proti Lesam, rojstni vasi Janežičevi, ljudstvo za nami in pred nami. Rumeno-črna zastava vrh visoke hruške nam kaže, kje stoji Janežičev dom, kje se ima vršiti slovesnost. Kake misli so me sprehajale, ko sem zagledal to edino zastavo, bom povedal še le, ko pridemo v Celovec.

(Dal. prih.)

Naši dopisi.

Iz Ogerskega Banata 2. avg. (Slaba letina.) Gotovo je zdaj, da je letina pri nas prav slaba. Sred meseca julija bilo je še upanje srednje letine; al zdaj je tega upanja konec. Krivo te nadloge je jako neugodno spomladansko vreme, po katerem imamo na južnem Ogerskem še slabejo letino, kakor zaporedoma v preteklih 7 slabih letih. Občine vlagajo vladi prošnje, naj bi nikar s silo ne iztirjevala davkov, marveč bi jim semena za jesensko setev dala. V okolici Boke poleg Velikega Bečkereka, kjer imajo sicer najlepše žitne pridelke, je letos žetev neizrečeno slaba. V vseh teh krajih, pa tudi v okraji Maroškem so pridelali slame prav veliko, zrna pa skoro nič. Jarega žita bili bi dobili še precej in veliko več kakor ozimine, ako bi slana meseca maja ne bila polja posmodila. Kar bi bilo po slani še pridelka ostalo, pokončal ga je dež, ki je po sv. Medardu skoro 40 dni zeló nagajal. Naj dodamo temu malo veselemu poročilu še tole: Mnogo naselnikov, ki bivajo v onih krajih, ki jih je letos Donava poplavela, je z mnogimi družimi kmeti južnega Ogerskega vred sklenilo, vlado prositi, naj jim odloči zemljišč v bivši vojaški granici v novo naselstvo. Ker pa ti okraji povsod pomanjkanja vode trpijo, jim vlada ni spolnila njihove prošnje, boječa se, da zavoljo pomanjkanja vode bodo naselniki v kratkem času te kraje zopet morali zapustiti.

Iz Hrvaškega 1. avg. — Slabo vreme nam je nagajalo pretekli mesec. 24. julija je huda toča bila po

obrežinah Savskih blizo Štajerske meje, ki je deloma vse pokončala. Cena živine je zeló padla, tudi cena žitu in vinu gré nazaj, zakaj? nihče prav ne vé, ker še srednje letine nimamo pričakovati.

V Gorici 20. avg. — Dne 14. t. m. ste imeli deška in dekliška mestna ljudska šola *) v krasni (novi) mestni hišni dvorani kaj lepo končno slavnost in razdelitev daril. V pričo mestnih, državnih, deželnih in šolskih prvakov sta bila navadna govora in so otroci pod vodstvom ravnatelja deške šole izvrstno gladko peli; — en zbor je bil mešan, peli so namreč dečki in deklice skup. Darila je razdeloval g. župan. Manjkalo pa je ene reči, brez katere si stari šolniki ne morejo misliti konecletne slavnosti, manjkalo je cesarske pesmi. — Danes je sklenilo šolsko leto tudi naše bogoslovsko učilišče. Zdaj je v mestu tiho — tem bolj, ker tudi vojakov nimamo in toraj tudi njihova banda dvakrat v tednu na Travniku ne igra. Enkrat na teden jo nadomestuje mestna, ki je zdaj pomnožena — veliko boljša, nego prejšnjih let. Da bi le med temi našimi umetniki ne bilo tudi tistih kruhoborcev, ki „za solde“ vsako nedeljo zdaj v tej, zdaj v uni vasi — naše okolice velikanske plesse napravljajajo (po dogovoru z dobička lakomnimi krčmarji ali pa se spačeno kmečko in zlasti fabriško mladino). Ti plesi so vsakrat po oglih v Gorici naznanjeni — sploh le v italij. jeziku, in če se katerikrat tudi slov. poziv pristavi, menijo nekateri, da je s tem v dotičnem kraju — „narodnost“ rešena. Narodnost in pravnost vsled teh plesov zeló trpite. Kar se pravnosti tiče, so že vsi omikanci pri nas edinih misli, klerikalci in liberalci, samo surova drhal ne vidi brezdna. Prav te dni tudi naša dva lokalna lista „L' Eco“ in „L' Isonzo“ to reč razpravljata. Kako se narodnost slovenska v bližnjih vaséh po nenarodnih plesih krha, dokazoval bom o drugi priliki. Tako se mi zdi tudi potrebno, obrniti pazljivost naših domoljubov na nevarni vpliv, ki ga ima na obmestne Slovence vedno bolj množéča se fabriška mladina in fabriški proletariat sploh. Za danes naj opomnim, da v neki vasi naše okolice so ta mesec 13—14letni smrkovci ples napravili, tako, da še celó omenjene baže mestni godci niso jim izprva hoteli iti gost; šli so še le po tem, ko so se preverili, da so smrkovci zmožni — plačati jih!! — Našega mestn. starešinstva tehnični odsek je za trdno odobril troje načrtov — novega pokopališča, nove kópeli in nekega vodotoka v Podturnu. — V četrtek — sv. Jerneja dan — je v Gorici eden najlepših somnjev; tisti dan je izvolilo pevsko društvo „Slavec“ za eno svojih največjih produkcij: pri sv. Ignaciji na Travniku bode pelo kakih 100 slovenskih pevcev latinsko Oberhofferjevo mašo v strogo cerkvenem stilu zloženo. Popoldne 24. avg. pa bode druga slavnost v Solkanu; razgrne se rajnc. dež. poslanca Matije Dolijaka podoba v ondašnji čitalnici. Povelicevali bodo to svečanost „Slavčevi“ pevci. — Suša pri nas hudo pritiska. Prva turšica je nekaj zarad prejšnje mōče, nekaj zdaj zarad suše slabo obrodila, druge turšice (činkvantina) — če pojde tako naprej — ne bo nič, ajde tudi ne, repe še usejati ne morejo, zelje strašno trpi, krompir vení; grozdje je močno bolno in se suši. Schöne Aussichten!

Iz Gorice. (Vabilo.) Vsled sklepa „Slavčevega“ odbora 12. junija 1876. bo „Slavec“ pel v četrtek 24. avgusta t. l. pri slovesni sv. maši v Gorici ob 10. uri zjutraj v jezuitski cerkvi in pri svečanosti, ki se bo

*) Deška ljudska šola je štela v štirih razredih 284 učencev; dekliška pa v šestih razredih 385 učenk.

istega dne vršila v Solkanu, razkriti se ima namreč podoba umrlega Matije Doljaka ob 5. uri popoldne. — Precej po maši bode v Goriški čitalnici občni zbor „Slavčev“ s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov; 2. poročilo tajnikovo; 3. poročilo blagajnikovo; 4. nasveti zaradi veselja v prihodnjem letu; 5. posamesni nasveti; 6. volitev treh cenzorjev; 7. volitev predsednika in novega odbora. — Pri slovesni sv. maši se bode pela Oberhofferjeva maša v F-dur, pri svečanosti v Solkanu pa kantata „V spomin Matiju Doljaku“, besede Fr. Cegnarjeve, napev A. Lebanov in pa „Šta čutiš“.

Iz Dolenskega 14. avg. V. (*Priprave za izvršitev blagotvornega podvzetja.*) Znano je gotovo po deželi, koliko škodo Sava dela od Beričevega do Medgor, to je, blizo do železniške postaje „Sava“. Največo škodo pa trpite vasi Dolsko in Kleče; na stotine oralov travnikov, njiv in sadnih vrtov nam že je odnesla, in puščava prodnega kamenja nadomestuje naše nekdanje lepe travnike. Koliko to škoduje naši živinoreji, lahko vsak razume, kajti nekdanj so imeli naši gospodarji po 20 do 30 voz sena, a danes ne enega koša več! Ni čuda toraj, če pešajo posestva, vsaj je gotovo, da le v hlevu ima naš gospodar zaslombo, ker pa te sedaj ni, ostane mu le še njiva, katera pa komaj delavce preživi. Pa še preti čedalje večja nevarnost tem vasem, ker Sava bliža se vasem in nekatere hiše v Klečah so komaj pol metra oddaljene od dereče vode, katera, ko hudo naraste, morda odnese še hiše. Kdor pozna to pokrajino, mora priznati, da na tisoče oralov zemlje je opustošenih in da je skrajni čas, da se resno daljni nesreči bramba staviti začne. Radostno so gospodarji iz vseh občin in vasi, katere leže ob Savi in po njej škodo trpe, sprejeli poziv našega sosedu g. Fr. Povšeta, ki je včeraj v nedeljo popoldne sklical k sebi v Dolsko odličniše možé iz Beričevega, Dola, Kleč, Dolskega, Senožet, Ribč, Kresnic, Kresniških Poljan, Hotiča, Litije in Save in mnogobrojnimi zbranim gospodarjem razjasnil vso stvar ter jim nasvetoval, naj se koj osnuje poseben odbor zastopnikov vseh občin, da pregleda njegov naris, po katerem naj bi se vravnala Sava in vtrdilo njeno obrežje tako, da bi jo vgnali skupaj in bi stanovitno ostalo polje ob desnem in levem bregu, dosedanji prod pa bi se sčasoma obzelenel in zopet dajal dobro seno. To vse bo lahko mogoče, kajti že narava nam kaže, da najprvo se napravi nasip, iz peska požene vrbovje, katero hitro raste in od njega odpada mnogo listja, katero sprsteni in kot gnoj še hitreji rašči vrbovja pripomore. Ko voda nastopi čez bregove, pusti dokaj blata med vrbovjem, katero se sčasom izseka, da postane rodovitno polje ali travnik. Posebno povdarja pa to, da načrt mora imeti praktično vrednost, kajti poslednji le teoretični načrt stane silno veliko stroškov in je celó napačen, vsaj je v obče znano, da vse reke se kačasto vijejo, da je treba posebno oboknjene strani najprvo zavarovati itd. Govornik je goreče priporočal sosedom, da moramo sami sebi pomagati, a ne obupati in da imamo pravico prositi državne podpore, kajti tu se dela velika škoda davkoplačevalcem blizo 30 vasi ali svetu, kar ga je 6 ur hoje ob Savi. Po njegovem nasvetu se je izbral odbor 15 udov, v katerem so župani občine Dol, Dolsko, Kresnice, Ribče, Hotič in Litija in še nekateri drugi gospodje, kakor župnik Jarc iz Dola, župnik Oblak v Št. Heleni, poštar Pevec iz Dola, grofove grajščine oskrbnik v Dolu Vidic in posestniki: J. Levec iz Dola, Jan. Šimenc iz Kleč, Jan. Kumar iz Kleč, Anton Povše iz Kresniških Poljan in Jože Jerovšek iz Beričevega. Naprošena sta, da bi vstopila v ta odbor tudi gospoda pl. Hofman, generalni nadzornik na Dunaji, in prof. Povše, ki je sedaj kot tukajšnji posestnik naš sosesčan. Ker pa ime-

novana gospoda nista vedno tukaj, izbrana sta jima namestnika. Velevažna pridobitev za ta odbor je častiti gosp. generalni inspektor Hofman, velik učenjak v tej stroki in skušen mož v vodnih stavbah, ki je gospodu prof. Povšetu obljubil, da ga bo radostno podpiral in ako se vresniči stvar, tudi se žrtvoval za delo ter prevzel više nadzorstvo celega delovanja. Slava! kličemo takemu podporniku. Izvoljen odbor bo koj od prof. Povšeta nasvetovane korake storil in napravil prošnjo na sl. kmetijsko ministerstvo, da bi dosegel primerno državno podporo za izvršbo dela, katero naj bi se v 10 letih dovršilo. Tak obrok je zato primeren, ker zamore visoka vlada na toliko let razdeliti denarno podporo in gospodarji bodo v pozimskem času, ko imajo dovolj časa, zamogli speljati za obrežje potrebno kamenje. — Bog daj, da se vresniči blaga misel in da bi vsi možaki obistinili prof. Povšetu dano obljubo, da hočejo značajno, neutrudljivo, neustrašljivo in vneti za blagor svoje domovine delovati za izvršitev tega projekta. Ker je stvar prevažna za vso domovino, poročati hočem zvesto o vsem, kako se bo ta stvar dalje vršila — ako „Novicam“ drago.*) Za trdno se nadajamo, da bo tudi naša mnogozaslužena kmetijska družba podpirala to podvzetje, in upanje izrekamo, da bodo tudi naši gospodje državni poslanci prepravično prošnjo našo podpirali in tako pripomogli, da si naša dolina pomore na bolji stan, in da tudi sl. deželni odbor, vsegdar skrbec za blagor domovine, ne bo opustil pripomočnik biti prevažnemu projektu.

Iz Vrem na Notranjskem 15. avg. — Da je Reška okrajna cesta, posebno v Senožetskem okraju, posebne važnosti, smo v svojem dopisu v „Novicah“ od 23. dne maja t. l. omenili ter željo izrekli, da bi bil načelnik cestnega odbora v Britofu na pravem mestu. Akoravno se naša želja ni vresničila in je Senožeski „liberalni“ župan za pravo središče okraja Senožeskega Razdrto izrekel, nas je vendar glas v slovenskih časnikih, da je sl. deželni odbor prejšnjega odborovega načelnika g. Jož. Zelena za svojega zastopnika v naš cestni odbor izbral, nekoliko potolažil. Al „fermentinov bug“ iz Reške doline je precej, ko je to izvolitev izvedel, krik zagnal ter začel posamesne cestne odbornike hujskati z besedami: „no, ste dobili jerofta? to ni preveč častno za Vas itd.“ Da bi svoj prirojeni „domoljubni“ cilj in konec lagleje dosegel, si je danes Brutusa „Richarda“ najel, da sta okoli cerkve Matere Božje v Vremah, kjer je danes shod in zato obilo ljudstva zbranega, skupaj svoj zagrizeni: „jesiha! jesiha!“ prodajala. — Sliši se, da se hočejo cestni odborniki odpovedati omenjenemu jeroftvu. Jokali se menda po njih ne bomo.

Iz Ljubljane. — Rojstni dan presvitlega cesarja je bil 18. dne t. m. slavljen s cerkvenimi svečanostmi.

— (*Vodstvo hranilnice Ljubljanske*) je sklenilo pogorelcem v Logatcu darovati 1000 gold.

— (*Deželni odbor*) je v poslednji svoji seji na poziv c. k. deželne vlade, ker meseca septembra t. l. izteče 6letna dōba deželnega odbora za prihodnjo dōbo, imenoval gospoda: Murnika in dr. Zarnika, — izmed učenikov pa vladi nasvetoval gospoda: Andr. Praprotnika, vodjo 1. mestne ljudske šole, in pa Fr. Šukljea, profesorja na tukajšnji gimnaziji. — Knezoškofijski ordinarijat je ob enem dobil nalog, dva duhovnika za prihodnjo 6letno dōbo nasvetovati.

— (*Obravnave mestnega odbora 17. dne t. m.*) so spadale v 3 vrste: naznanila županova, — interpelacije

*) „Novice“, ki so v kmetijskih zadevah v mili naši domovini že marsikaj na bolje obrnile, radostnega srca pozdravljajo velevažno podvzetje in bodo rade sprejemale vsa poročila. Bog daj srečo! Vred.

in nujne predloge, — razprava sejnega programa. V 2. vrsti bil je zopet hud ravs in kavs med narodno in „nemško“ stranko. — Župan Lašan med drugimi nannanili poroča, da se vodnjak na živinskem tržišču ne more napraviti zaradi velike suše v mestni blagajnici in ker se utegne sedanje tržišče kam drugam prestaviti, — vodnjak na Št. Jakobškem trgu bode mestni inženir poprej preiskaval, — hitra vožnja na vogalih iz ulic Šentpeterskega predmestja v Blatne ulice se prepove, — čolni ob Ljubljani na pomoč v kaki nesreči se napravijo in njih varstvo se izroči postreščekom, — za varstvo poljskih pridelkov se od 20. avgusta do konca oktobra nastavijo 3 poljski čuvaji. Odbornik Horak zaradi poljskih čuvajev pravi, da jih on ni zahteval, in odbornik Terpin trdi, da jih ni treba; ta stvar pride tedaj še enkrat v razpravo — po naših mislih celó nepotrebno, kajti 3 čuvaji so toliko kot nič, a vendar stroškov prizadenejo, med mnogimi poljskimi čuvaji so pa po že znanih skušnjah nekateri sami tatje. — Druga vrsta obravnav je bila, kakor gori rečeno, zeló viharina. Odbornik Jurčič vpraša župana: zakaj se dnevni red odborovih sej in druge stvari, ki pridejo odbornikom v roke, ne tiskajo tudi v slovenskem jeziku in to po principu ravnopravnosti? Župan obljubi odgovora prihodnjič. Da je to vprašanje zeló zasrbelo „nemško“ gospodo, razume se samo po sebi; radovedni smo, kako bo g. župan z odgovorom jadral med Scyllo in Karybdo; da bodo stroški igrali prvo rolo, to že vemo; tem pa se je lahko ogniti s tem, da se tisek slovenski in nemški vrstita: enkrat ta, drugi pot uni. — Odbornik Regali se pritožuje, zakaj se od hišnih gospodarjev tirja davščina za vkvartirane vojake, katerih pa še v Ljubljani ni? Župan obljubi razjasnila prihodnjič. — Dr. K. Bleiweis želi izvedeti odgovor vodstva železniškega na pritožbo mestnega odbora, da je Dunajska cesta pred sv. Krištofom v oviro pasaže večkrat zaprta. Župan odgovarja, da železničarji smatrajo pritožbo za pretirano, in da zaradi tega se je nova pritožba izročila deželni vladi, od katere pa še ni došel odgovor. — Potem stavi odbornik Klun nujni predlog: naj se pogorelcem v Logatcu iz mestne blagajnice daruje vsaj 300 gold., to pa brž danes sklene, kajti dvakrat dá, kdor hitro dá. Zdajci pa je nastal ogenj v strehi rotovski! Odbornik Trpin noče ne danes ne jutri nič dati, češ, da je domačih revežev dosti; dr. Schrey pravi, naj se Klunov predlog izroči finančnemu odseku, da v prihodnji seji nasvèt stavi, ali se more kaj dati ali ne. Odbornik Jurčič nasprotuje odlašanju sklepa in kaže na radodarnost mestnega odbora, ko je šlo za denarno podporo švindeljna Nordpolfahrerjev in za pretirane demonstracije za Nemca Anastazija Grüna; tu pa, kjer gre za podporo revežev na domači slovenski zemlji, delajo se ovire! Na to nastane v vrsti starih gemeinderathov hud vriš. Župan odbija Jurčičevo očitje, češ, da je krivično natolcevanje. — Odbornik Dežman ropoče: „das ist impertinent!“ — Odbornik J. Horak ga zavrača, Dežman se sklicuje na §. 18. pravilnika, — Schaffer mu priklada in zagovarja nasvèt dr. Schreya in tako vrši dalje časa po zbornici, dokler dr. Kaltenegger z mirnejšo besedo ne položi viharja, rekši, da on ne nasprotuje podpori Logatčanov, da pa se vendar poprej po finančnem odseku izvedeti mora, koliko premore mestna blagajnica in kako naj bi se odločena podpora pogorelcem razdelila. Potem je bil predlog dr. Schreyev z 12 glasovi sprejet. — Med obravnavami dnevnega programa naj omenimo to, da se bode delal nov kanal na Št. Peterskem predmestju in se zato razpiše konkurenca, stavba novega kanala na Tržaški cesti pa se izroči stavbeni družbi. Izmed šolskih

obravnav nas veseli poročati, da je narodni stranki obveljalo, nekoliko poravnati krivico, ki se je godila vodji 1. mestne ljudske šole, za šolstvo na vsako stran mnogozaslužnemu g. A. Praprotniku o tem, da se je moral umakniti iz šole Št. Jakobskega okraja v drug okraj in je le 120 gold. dobival stanovnine, med tem, ko je vodja 2. mestne šole dobil v novem šolskem poslopju lepo in prostorno stanovanje gotove vrednosti 300 gold. V današnji seji se je g. Praprotniku stanovina od 120 gold. povikšala na 200 gold. Nihče ne zavidal ljubljencem „nemške“ gospode poboljškov, a ona naj se ne potuhnuje, kakor da ne bi v gospodarstvu svojem ne imela — dvojne mere, kar očitno vidi ves Božji svét!

— (*Delničarje banke „Slovenije“*) opozorujemo na dva razglasa likvidacijskega odbora v današnjem „oglasniku“. Veliko važnost njeno sprevidi vsak na prvi pogled. Likvidacijski odbor je našel čisto prazno blagajnico banke, katero so nekateri še zmirom za „lebensfähig“ razglasili, in, da bi zadostil svoji nalogi, ne more nikodar denarja na posódo dobiti. Ali so agenture bile votla brezdna, katera so vse požrla, kar je njim v žrelo padlo? Nad 80.000 gold. imajo plačati banki in nič ni od njih dobiti!! Kdo je kriv, da so tako zaostali z odrajtvi tega, kar je njim v roke prišlo? Čedalje očitneja je zavoženost nesrečne banke, ki bi bila, kakor je zdaj jasno vsacemu, že pred dvema leti imela likvidirati, da bi se bili nedolžni delničarji rešili zgube toliko denarja, ki ni domovini na nobeno stran na korist prišel!

— (*Od sl. Štajarskega Cecijlinega društva*), kateremu na čelu stojita gospoda dr. Fr. Freidl in Alojzi Karlon, je tudi našemu listu došlo vabilo k 6. občnemu zboru, ki bode 29., 30. in 31. dne t. m. v Gradcu, z jako zanimivim programom. Vabilo prijazno vabi k udeležbi vsacega, kogar zanimiva viša cerkvena muzika, ter zagotavlja vožnjo po znižani ceni po železnici onim, ki se vpišejo za deležnike tega zbora s poslanim 1 gold., in pa prosti vstop k vsem zborom, vsem cerkvenim produkcijam in pa k razpostavi cerkvenih muzikalij. Za to se je brž oglasiti pri predsedstvu imenovanega društva v Gradcu (*Vorstand des Diöcesan-Cäcilien-Vereines Sekau in Graz*). Program tridnevnega zborovanja z govori in različnimi cerkvenimi produkcijami, pri katerih se bodo v stolni cerkvi godle in pele maše in druge kompozicije najslavnejših cerkvenih skladateljev, na ogled bodo razpostavljene cerkvene muzikalije, ter bodo vse tri večere muzikalne zabave v pivarni Puntigamski, je tako interesanten, da se gotovo ne bode kesal, kdor se udeleži tega cerkvenomuzikalnega zbora. Kakor gori rečeno, postane deležnik te svečanosti, kdor navedenemu predsedstvu v Gradec pošlje 1 gold. S tem dobí legitimacijo za znižano vožnino in za prosti vstop k vsem slovesnostim; predsedstvo mu tudi, če želi, oskrbí stanovanje proti plačilu. Kdor želi ves program na drobno zvedeti, naj se obrne do vredništva „Novic“.

— (*Krasna slika sv. Martina*) ostane le še par dni v reduti na ogled razpostavljena. Izvedenci v slikarstvu so enoglasni o njeni hvali. Naj tedaj ne zamudi nihče ogledat umotvor g. Šubica in to tem več, ker je slika delo domačega umetnika. Vstopnina je le 10 kr.

— (*Zasežen*) je bil „Slovenec“ v četrtek zavoljo nekega dopisa, ki je grajal poštarja v Zatični, kateri se je branil dati za pismo slovensko prejemnico, — včeraj pa zopet zavoljo dopisa iz Dolenskega, ki je pravil, kako se je glasoviti Vesteneck pri dopolnilni volitvi šolskega sveta v Šentvidu pri Zatični obnašal. O precartana tiskovna svoboda taka!

— (*Za pogorelce v Logatcu*) se je pričelo v soboto 19. dne t. m. v Ljubljanski čitalnici kegljanje na dobitke, ki bo trajalo do 24. septembra. Gledé na blagi namen je gostilničar g. Tanko prepustil kegljišče brezplačno. Dobitkov je 8, vredni so 200 gold., in sicer: 1. zlata urna verižica (82 gld.); 2. zlata ura (40 gld.); 3. zlat prstan s smaragdom (32 gld.); 4. zlat medaljon (19 gold.); 5. sreberno jedalo (10 gld.); 6. portemonaie (8 gold.); 7. zlat medaljon (5 gold.); 8. zlate gumbé (4 gld.). Vrh tega šaljiv dobitok. Serije so po 20 kr. — S tem je občinstvu prilika dana, ne le storiti dobro delo, ampak tudi prikegljati si lepe reči. Tedaj le na noge! Kdor ne zna ali ne utegne sam metati krogle, naj pošlje kacega družega ali pa tudi denar odboru, kateri je odločil najboljše kegljavce, da bodo kegljali za poslani denar na imé tistega, ki ga je poslal. Da se bo pri tem vestno ravnalo, tega nam ni treba zagotavljati. Odbor se nadja živahne vdeležbe v prid ubogih pogorelcev.

— (*Le razdor!*) Zadnjič smo naznanili, da se v gostilnici „pri kroni“ kegljá za dobitke na korist dramatičnemu društvu. Ker je vabilo podpisano z besedo „odbor“, smo mislili, da je napravil ono kegljanje odbor dramatičnega društva, čeravno se nam je čudno zdelo, da si za ta namen ni izbral kegljišča v čitalnici. Zdaj pa smo zvedeli, da je kegljanje „pri kroni“ osnoval nek drug prav čuden odsek na svojo roko, ne zmenivši se za odbor dramatičnega društva. Tedaj „nur Böses“ po dramatičnih Nestrojevih besedah v „Robert der Teuxel“ ali po naše: le „razdor“! da bi se ljudje odvrčali od čitalnice, središča narodnega v Ljubljani. Žalostna majka!

— (*Poslano.*) Vsem častiteljem A. Janežiča, ki so s svojo navzočnostjo pri svečanosti v Lešah 13. avg. t. l. pripomogli, da se je dostojno in častno slavil spomin vrlega buditelja slovenske beletristike, neutrudljivega tajnika družbe sv. Mohorja, marljivega slovenskega pisatelja in jezikoslovca, zlasti vsem narodnim društvom, pevskemu zboru Ljubljanske čitalnice in vsem drugim čast. gg. pevcem, Sokolom in za zdatno pripomoč in sodelovanje čast. gg. dr. Janezu Bleiweisu, prof. Stritarju, odseku Ljubljanskemu, družbi sv. Mohora, glasbeni Matici in Matici slovenski, konečno odbornikom Šentjakobskim in vsem p. n. rodoljubom najtoplejšo zahvalo izreka s posebnim visokospoštovanjem

glavni odbor Janežičeve slovesnosti.

V Celovcu 18. avgusta 1876.

— (*Poziv!*) Slavno občinstvo bo gotovo prijazno podpiralo prizadevanje narodne čitalnice v tem, da bo mogoče napraviti v soboto 26. avgusta t. l. zvečer v korist pogorelcev v Logatcu „besedo“ in dobrodejno loterijo, ter bode v ta blagi namen podarilo dobitkov — kajti le potem je mogoče dobri namen doseči in nesrečnim sosedom podpore podati, ako slavno občinstvo dobitke za loterijo daruje. Odbor čitalničin toraj najuljudneje prosi primernih dobitkov, ki naj se blagovoljno pošljejo oskrbniku čitalnice, — ali naj se naznani odboru, kje sme iskati daril. — Pri dobrodejni veselici bode svirala vojaška godba nadvojvode Leopold brezplačno. Čitalničin odbor.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — Boj na Turškem čedalje bolj pozornost vsega sveta na-se obrača, tako, da se ne brigamo dosti za domače stvari, ker vsak vidi, da od izida Turškega boja je odvisna notranja politika Av-

strijska. Gnjusno je čitati, kako tukajšnji Turški Nemci zasramujejo majhno Srbijo zarad nesreče, ki jo je zdaj imela na bojišči, pozabivši, kako strašansko je bila nedavno tepena mogočna Avstrija in Francija v vojskah z enako močnim sovražnikom! Naj Turki prehitro ne ukajo; še bo jutri dan! — V diplomatičnih krogih je zdaj počil glas, da Rusija in Nemčija vidite v Turških grozovitostih vzrokov dovolj, da ne boste dalje križem rok držali, ampak se aktivno vstopili proti Turčiji. Ignatiev pride neki zato kmalu v Carigrad s pismom Ruske vlade. — Ali se vresniči to, kar človečanstvo tirja, ali ne, pač še ni gotovo; in če se vresniči, kaj pa počne Avstrija? Do nje nimamo nič upanja, dokler jej Andrassy stoji na čelu.

— Baron Hofman, dozda odsečni načelnik v ministerstvu vnanjih oprav, je imenovan za skupnega finančnega ministra. Hofman je začel že pod Metternichom diplomatično kariero. Pravijo, da je bil v svoji dosednji službi večkrat navskriž s politiko Andrassyjevo. Kot Avstrijsko ogerski finančni minister bo s praznima blagajnicama moral čudeže delati.

Dalmacija. — Kakor „Nar. List“ javlja, nadaljuje Avstrija svoje vojaške priprave v Dalmaciji; v Vrgovcu se ima ustanoviti vojni tabor od 10.000 mož.

Hrvaško. — Zagón Turkov v Staroselo je vendar zdramil večino deželnega zbora iz spanja. Kukuljević je v klubu stavil predlog, naj vlada resno zahteva odvrčanje take silovitosti; al ona je odbila predlog in odgovorila — z odlogom deželnega zbora! Magjarska sapa deluje res krog in krog tudi po Hrvaškem kot Afrikanski samum, pod katerem vse postane mrtudno.

Iz Beligrada. — Skupščina je sklicana na 28. dne tega meseca.

Iz Turškega bojišča. — Mnogo se pečajo nemški listi s Srbi, še več pa lažejo in si izmišljujejo o njih. V zadnjem se posebno odlikujejo Dunajski in Peštanski listi. Če bi kdo tem verjel, mislil bi, da v Srbiji vse trepeče strahu pred Turki in prosi Turčijo za božjo voljo miru. Vse take laži zavračata pa posebno dva fakta: prvič Turki z vso svojo mogočno vojsko se ne morejo ganiti iz mesta, marveč so se po zadnjih poročilih morali celó umakniti nazaj, drugič je Angleška celó pripravljena posredovati med Srbi in Turki, česar bi gotovo ne ponujala, ako bi se ne bala za Turka. Iz tega pa, se ve da, ne sledi še, da bi Srbija ne mogla biti premagana; toda tudi po tem se jej ne bo godila taka sila, kakor morda prijatelji Turkov pričakujejo. Če tudi pa jo doleti ta nesreča, je vendar nekaj, kar jo more tolažiti, namreč zavest, da je spolnila svojo dolžnost in si pridobila simpatije Slovanov ter složnost; in to jo stori sposobno, da drugi pot izpelje, kar jej zdaj sreča ne bi dopustila. Pri tem se ne sme še prezreti, da bo zadnja beseda imela gotovo Rusija.

Na bojišči se zadnje dni, ko je boj ob vsi liniji, Srbom ne godi več tako slabo; zadnji glasovi poročajo, da so vzeli v hudem boju 21. t. m. Turkom Knjaževac in jih zagnali nazaj. Srbske čete so polne poguma in navdušene za boj in so zdaj že nastopile zopet ofensivo. Bog jim daj srečo! — Črnogorci so oni teden na dveh krajih Turke strašno potolkli; pri Podgorici je boje Turka padlo čez 10.000, tudi vojno, ki je šla Muktaru na pomoč, so že razbili hrabri junaki. Slava jim!

Žitna cena

v Ljubljani 16. avgusta 1876.

Hektoliter v nov. denarii: pšenice domače 8 fl. 16. — banaška 9 fl. 85. — turšice 5 fl. 40. soršice 6 fl. 20. — rži 6 fl. — — ječmena 4 fl. — — prosa 4 fl. 80. — ajde 5 fl. 8. — ovsa 3 fl. 80. — Krompir 3 fl. 50 kr. 100 kilogramov.